

Regeringens proposition

2008/09:186

Ändring av täckningsbeloppet för insättningsgarantin Prop.
2008/09:186

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 29 april 2009

Fredrik Reinfeldt

Anders Borg
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen att det belopp som får betalas ut enligt den svenska insättningsgarantin ändras. Förslaget innebär att det belopp som betalas ut för insättningsgarantin ska uppgå till 500 000 kronor eller, om det är högre, det belopp i kronor som motsvarar 50 000 euro då ersättningsrätten inträder. Ändringen görs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 30 juni 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	5
4	Vilka ändringar av insättningsgarantin krävs?.....	6
4.1	Täckningsnivån.....	6
4.2	Övriga frågor.....	8
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	10
6	Ekonomiska konsekvenser.....	10
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen.....	12
Bilaga 2	Remissinstanser som haft möjlighet att yttra sig över promemorian Utkast till proposition om Ändring av täckningsbeloppet för insättningsgarantin.....	18
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 april 2009.....	19
	Rättsdatablad.....	20

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:186

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs¹ att 4 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Om en insättning omfattas av garantin, har insättaren rätt till ersättning motsvarande dels insättningens belopp, dels upplupen ränta till den dag då ersättningsrätt inträder.

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i institutets konkurs för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får dock uppgå till sammanlagt högst 500 000 kronor *för varje institut*.

Ersättningen, tillsammans med eventuell utdelning i institutets konkurs för en förlust som enligt denna lag är ersättningsgill, får dock *för varje institut* uppgå till sammanlagt högst 500 000 kronor *eller, om det är högre, det belopp i kronor som motsvarar 50 000 euro då ersättningsrätten inträder*.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2009. Den ska dock inte tillämpas för fall då rätten till ersättning har inträtt före ikraftträdandet.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen (EUT L 68, 13.3.2009, s. 3, Celex 32009L0014).

² Senaste lydelse 2008:811.

I denna proposition behandlas vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen, se *bilaga 1*. De bestämmelser som behandlas är de bestämmelser i direktivet som ska vara införlivade senast den 30 juni 2009. Dit hör bl.a. bestämmelserna om täckningsnivån för insättningsgarantin.

En promemoria med ett utkast till proposition har remissbehandlats. En förteckning över de remissinstanser som haft möjlighet att yttra sig finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2009/2950).

Inhämtande av yttrande från Lagrådet

Den lag som föreslås faller inom det område som Lagrådet enligt 8 kap. 18 § regeringsformen bör yttra sig över. Ändringen är dock av enkel beskaffenhet. Lagrådets hörande anses därför inte nödvändigt.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar (insättningsgarantidirektivet) ska insättningar som regel omfattas av nationella garantisystem. Med insättningar avses tillgodohavande i form av inlåning eller som ett tillfälligt led i normala banktransaktioner och som ett kreditinstitut måste betala tillbaka enligt de lagliga och avtalsmässiga villkor som är tillämpliga och alla fordringar i form av värdepapper som har ställts ut av institutet. Vissa insättningar får dock undantas från insättningsgarantin eller ges en lägre garanti.

Enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti skyddar den svenska insättningsgarantin insättningar hos banker och vissa värdepappersföretag som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot kunders medel på konto. Med insättning avses tillgodohavande som avser inlåning på konto.

Insättningsgarantidirektivet har ändrats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/14/EG av den 11 mars 2009 om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen (ändringsdirektivet). Vissa av bestämmelserna i ändringsdirektivet ska vara införlivade i medlemsstaterna senast den 30 juni 2009, bl.a. bestämmelserna om täckningsnivån för insättningsgarantin. I det följande behandlas dessa bestämmelser.

4.1 Täckningsnivån

Regeringens förslag: Täckningsnivån för insättningsgarantin ska uppgå till 500 000 kronor eller, om det är högre, det belopp i kronor som motsvarar 50 000 euro då ersättningsrätten inträder.

Promemorianas förslag: I promemorian föreslås att täckningsnivån ska uppgå till det belopp i kronor som vid tidpunkten för ersättningsrättens inträde motsvarar 50 000 euro.

Remissinstanserna: *Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Konkurrensverket, Konsumentverket, Regelrådet, Juridiska fakultetsnämnden vid Stockholms universitet och Svenska Bankföreningen* tillstyrker förslaget. Riksgäldskontoret anser dock att det finns skäl att överväga att, som komplement till beloppet i euro, införa en lägsta nivå för täckningsbeloppet i svenska kronor, förslagsvis 500 000 kronor. *Finansbolagens Förening* och *Riksbanken* avstyrker förslaget. Riksbanken anser att insättningsgarantins täckningsbelopp bör vara fastställt i kronor. Finansbolagens förening anser att täckningsbeloppet bör anges till 50 000 euro med tillägg att täckningsbeloppet enligt insättningsgarantin aldrig kan bli lägre än den nuvarande täckningsnivån på 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Enligt insättningsgarantidirektivet (94/19/EG) ska de nationella insättningsgarantisystemen täcka upp till 20 000 euro. Medlemsstaterna får dock införa generösare regler. Så har också skett i flera medlemsstater.

Enligt artikel 1.3 a) i ändringsdirektivet ska artikel 7.1 i insättningsgarantidirektivet ändras på så sätt att medlemsstaterna senast den 30 juni ska se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar i ett institut uppgår till minst 50 000 euro. Skälet för höjningen är att den pågående finansiella turbulensen har visat att den nuvarande täckningsnivån är otillräcklig. Denna ändring ska vara genomförd senast den 30 juni 2009. Senast den 31 december 2010 ska dock medlemsstaterna se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar uppgår till 100 000 euro, om kommissionen inte dessförinnan finner att en sådan höjning skulle vara olämplig.

Medlemsstaterna utanför euroområdet, som omräknar beloppet i euro till sina nationella valutor, ska vidare säkerställa att de belopp i nationella valutor som faktiskt utbetalas till insättare motsvarar 50 000 euro [artikel 1.3 a), nya artikeln 7.1b)]. Dessa medlemsstater bör dock ha möjlighet att avrunda det konverterade beloppet, om det motsvarande skyddet för insättarna inte påverkas negativt (skäl 4 till direktivet).

Enligt 4 § lagen om insättningsgaranti uppgår täckningsbeloppet för den svenska insättningsgarantin till 500 000 kronor. Det innebär att eurokursen måste vara 10 kronor eller lägre för att detta belopp ska motsvara eller överstiga 50 000 euro. Under den senaste tiden har den svenska kronan emellertid försvagats kraftigt gentemot bl.a. euron. Kursen har därvid legat betydligt över 10 kronor. Den täckningsnivå som föreskrivs i lagen om insättningsgaranti når således inte upp till den täckningsnivån som föreskrivs i direktivet. En lagändring är därför nödvändig att göra för att uppfylla direktivets krav i detta avseende.

Man kan räkna med att den svenska kronans värde även i fortsättningen kommer att variera över tiden. I promemorian föreslogs därför att täckningsnivån för insättningsgarantin skulle anges i euro. Det konstaterades vidare att den miniminivå på täckningsbeloppet, 50 000 euro, som föreskrivs i ändringsdirektivet ligger nära det belopp i kronor som i dag föreskrivs i gällande rätt, 500 000 kronor, vilket talade för att ansluta sig till direktivets miniminivå. *Riksbanken* avstyrker dock detta förslag. Den anser att om täckningsbeloppet anges i euro försvagas konsumentskyddet och därigenom insättningsgarantins systemstabiliserande funktion. *Riksbanken* anser därför att täckningsbeloppet ska vara fastställt i kronor.

Vi delar *Riksbankens* uppfattning att det är viktigt för en insättare att veta vilket belopp som omfattas av insättningsgarantin. Om täckningsbeloppet ska anges enbart i svenska kronor, är det emellertid nödvändigt att öka beloppet kraftigt för att ta höjd för eventuella valutafluktuationer. Det har dock inte framkommit att det i dagläget finns anledning att vidta en sådan åtgärd. Enligt vår uppfattning är det därför mindre lämpligt att i det aktuella lagstiftningsärendet ange täckningsbeloppet enbart i kronor.

Finansbolagens Förening anser att det ska anges att täckningsbeloppet uppgår till 50 000 euro men aldrig mindre än 500 000 kronor. Även *Riksgäldskontoret* anser att denna lösning bör övervägas. Med detta alternativ blir, som *Finansbolagens Förening* anför, den gällande nivån ett golv som inte kan underskridas med hänvisning till växelkursförändringar. Det skulle inte heller innebära någon höjning av täckningsbeloppet utöver vad som kan behövas för att införliva direktivet. En

sådan bestämmelse skulle också ge en fingervisning om täckningsbeloppet storlek och begränsa insättarnas valutakursrisk, eftersom ersättningsbeloppet bara kan variera mellan 500 000 kronor och det eventuella högre belopp i kronor som motsvarar 50 000 euro. Detta leder till ett bättre konsumentskydd och ökar därigenom insättningsgarantis systemstabiliserande funktion. Härigenom hanteras också det problem som Riksbanken ser med promemorians förslag. Den eventuella osäkerhet som kvarstår kan lösas genom tydlig information till insättarna.

Mot denna bakgrund och för att uppfylla direktivets krav på täckningsnivån bör följande gälla. Den ersättning som enligt lagen om insättningsgaranti kan betalas ut till en insättare i ett institut får uppgå till högst 500 000 kronor. Om 50 000 euro är ett högre belopp i kronor räknat, när ersättningsrätten inträder, ska emellertid det beloppet utgöra den högsta ersättningsnivån. Enligt lagen om insättningsgaranti inträder ersättningsrätten när ett institut försätts i konkurs.

Vårt förslag innebär att det högsta belopp som får betalas ut till en insättare aldrig kommer att vara lägre än i gällande rätt, dvs. 500 000 kronor. Vi avser dock att i samband med införlivande av de övriga delarna av ändringsdirektivet återkomma till frågan om en eventuell höjning av täckningsbeloppet till 100 000 euro. Vid den tidpunkten ska kommissionen ha tagit ställning till lämpligheten av en sådan höjning på europeisk nivå.

Enligt artikel 3 c) i ändringsdirektivet ska artikel 7.4 i insättningsgarantidirektivet utgå. Den upphävda bestämmelsen ger medlemsstaterna möjlighet att ta ut en självrisk av insättarna i händelse av ett ersättningsfall. Eftersom Sverige inte har utnyttjat denna möjlighet, behöver det inte nu vidtas några åtgärder för att anpassa svensk rätt till ändringsdirektivet.

Enligt artikel 1.3 d) och 1.4 får kommissionen enligt ett särskilt förfarande justera den ovan angivna täckningsnivån på grund av förändringar i konsumentprisindex. Dessa bestämmelser föranleder inte nu någon svensk lagstiftningsåtgärd.

4.2 Övriga frågor

Regeringens bedömning: Förutom regleringen av täckningsnivån (se avsnitt 4.1) behöver det inte göras några ändringar i svensk rätt med anledning av de ändringar i insättningsgarantidirektivet som ska träda i kraft den 30 juni 2009.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna delar promemorians bedömning eller har inte några invändningar mot den.

Skälen för regeringens bedömning: Förutom ändring av täckningsnivån medför ändringsdirektivet även vissa andra ändringar i insättningsgarantidirektivet som ska träda i kraft den 30 juni 2009. Frågan är om de nya bestämmelserna föranleder någon ändring av svensk rätt.

Av artikel 4 i insättningsgarantidirektivet framgår att ett nationellt insättningsgarantisystem ska omfatta – förutom insättningar som görs i institut som auktoriserats i staten i fråga (hemlandet) – insättningar i ett instituts filialer i en annan medlemsstat (värdlandet). Det finns emellertid en möjlighet att frivilligt ansluta filialen till garantisystemet i värdlandet. Det kan vara av intresse om garantisystemet där filialen finns i något avseende är generösare än garantisystemet i institutets hemland.

Genom artikel 1.2 a) i ändringsdirektivet införs en ny bestämmelse som anger att medlemsstaterna ska säkerställa att hem- och värdländernas system för garanti av insättningar samarbetar. En sådan bestämmelse behöver inte införlivas genom en lagändring. Av förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgäldkontoret framgår att Riksgäldkontoret ska samverka med behöriga myndigheter och företrädare för system för insättningsgaranti, system för investerarskydd eller andra motsvarande ersättningssystem i andra länder. Den bestämmelsen bör vara tillräcklig för att möjliggöra sådant samarbete mellan insättningsgarantisystemen som föreskrivs i ändringsdirektivet. I artikel 1.2 b) i ändringsdirektivet föreskrivs vidare att kommissionen ska se över tillämpningen av artikel 4 i insättningsgarantidirektivet minst vartannat år och om så är lämpligt föreslå förbättringar av den. Den bestämmelsen behöver inte införlivas med svensk rätt.

Information till insättare

I artikel 9.1 i insättningsgarantidirektivet föreskrivs vilken information som ett kreditinstitut ska ge till personer som har gjort eller avser att göra insättningar. Genom artikel 1.5 i ändringsdirektivet ändras denna bestämmelse redaktionellt. Vidare införs det en ny bestämmelse. Den föreskriver att när en insättning inte är garanterad av ett insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 7.2 ska kreditinstitutet informera insättaren om detta. Artikel 7.2 ger medlemsstaterna möjlighet att undanta vissa insättningar från garantin eller föreskriva en lägre garanti.

Enligt 11 § lagen om insättningsgaranti ska svenska institut och utländska institut som tar emot insättningar hos en filial här i landet informera den som har gjort eller avser att göra en insättning om fordran omfattas av garantin eller inte. Den bestämmelsen hanterar den situation som beskrivs i ändringsdirektivet. I detta sammanhang kan också nämnas bestämmelsen i 8 § lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet, enligt vilken ett företag som driver inlåningsverksamhet tydligt ska informera fordringsägarna om att mottagna medel inte omfattas av insättningsgarantin. Slutligen torde sundhetsbestämmelsen i 6 kap. 4 § lagen om bank- och finansieringsrörelse, och den föreskriftsrätt som är kopplad därtill, ge Finansinspektionen goda möjligheter att precisera vilken information ett institut ska lämna i fråga om fordringar som inte utgör insättningar men som skulle kunna förväxlas med sådana.

Regeringens förslag: Ändringen i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska träda i kraft den 30 juni 2009. Den ska dock inte tillämpas för fall då rätten till ersättning har inträtt före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inte haft några invändningar mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 94/19/EG om system för insättningar, vad gäller täckningsnivå och utbetalningsfristen ska de bestämmelser som införlivar direktivet i nu aktuella delar träda i kraft senast den 30 juni 2009. De ändringar som föreslås i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti bör därför träda i kraft vid denna tidpunkt. Den ändrade täckningsnivån bör dock inte gälla för ersättningsfall som inträffat före ikraftträdandet.

6 Ekonomiska konsekvenser

Finansiella konsekvenser för insättare och institut

Ekonomiska konsekvenser av förslaget för konsumenter och företag är svåra att bedöma, eftersom täckningsnivån för insättningsgarantin kommer att bero på förändringar i växelkursen. Beroende på växelkursens utveckling kan den ersättning som utgår komma att vara högre men däremot inte lägre än nuvarande nivå på 500 000 kronor.

De företag som berörs är de som enligt Finansinspektionens institutregister har tillstånd att ta emot kunders medel på konto och de facto gör så. Dessa institut är därmed anslutna till insättningsgarantin, vilken omfattar alla typer av konton, oavsett om sparandet är bundet eller fritt att ta ut.

Ändringen kan, beroende på växelkursens utveckling, komma att innebära ökade kostnader för berörda institut. Eventuella ersättningsfall ska nämligen finansieras genom särskilda medel som har avsatts för detta ändamål i en särskild fond (insättningsgarantifonden). Fonden byggs upp genom årliga avgifter från instituten. Institutens sammanlagda avgifter ska uppgå till ett belopp som motsvarar 0,1 procent av de garanterade insättningarna. De avgifter som instituten kommer att betala beror alltså på växelkursen vid utgången av ett år. En ändring av det garanterade beloppet påverkar alltså även storleken på de avgifter som instituten ska betala in.

Det är viktigt att den fond som byggs upp är tillräckligt stor för att hantera eventuella kommande ersättningsfall. Av särskild betydelse är då hur avgiftsunderlaget beräknas. Om, och i så fall hur, ändringen av täckningsbeloppet påverkar avgifterna till insättningsgarantin behöver övervägas närmare. Tills vidare görs dock inga förändringar i detta avseende.

Den här föreslagna lagändringen förväntas inte påverka resursbehovet för Riksgäldskontoret eller Finansinspektionen.

Prop. 2008/09:186

Statsfinansiella konsekvenser

De statsfinansiella konsekvenserna är svåra att i förväg bestämma då de är beroende av växelkursutvecklingen. Principiellt kan dock nämnas att en försvagning av svenska kronan ökar det statliga garantiåtagandet mätt i svenska kronor och tvärtom, en förstärkning av kronan – åtminstone upp till en eurokurs på 10 kronor – minskar omfattningen av det statliga garantiåtagandet mätt i kronor.

Eftersom en särskild insättningsgarantiavgift tas ut och förs till den inrättade insättningsgarantifonden kommer inte ett eventuellt infriande att medföra en ökad belastning på statsbudgeten via anslag. Ett eventuellt infriande av garantiåtaganden finansieras av insättningsgarantifonden och påverkar det finansiella sparandet, statsbudgetens saldo och statens lånebehov negativt. Huruvida föreliggande förslag innebär att denna effekt ökar jämfört med befintlig reglering beror dock som tidigare redogjorts för på växelkursutvecklingen.

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/14/EG

av den 11 mars 2009

om ändring av direktiv 94/19/EG om system för garanti av insättningar, vad gäller täckningsnivån och utbetalningsfristen

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Rådet enades den 7 oktober 2008 om att prioritera återställandet av förtroendet för en välfungerande finansiell sektor. Det utfäste sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att skydda enskilda sparares insättningar och välkomnade kommissionens avsikt att utan dröjsmål lägga fram ett lämpligt förslag för att göra insättningsgarantisystemen mer likartade.

(2) Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG ⁽³⁾ ger redan en grundläggande täckning för insättare. Den pågående finansiella turbulensen gör det emellertid nödvändigt att förbättra denna täckning.

(3) Den nuvarande minimitäckningsnivån enligt direktiv 94/19/EG har fastställts till 20 000 EUR med en möjlig-

het för medlemsstaterna att besluta om ett högre belopp. Detta har emellertid visat sig vara otillräckligt för ett stort antal insättningar i gemenskapen. För att bevara insättningsförtroendet och uppnå större stabilitet på finansmarknaderna bör täckningsnivån därför höjas till 50 000 EUR. Senast den 31 december 2010 bör täckningen för de sammanlagda insättningarna för varje insättare fastställas till 100 000 EUR, om inte kommissionen i en konsekvensanalys, som ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet senast den 31 december 2009, drar slutsatsen att en sådan höjning och en sådan harmonisering inte är lämpliga och inte ekonomiskt genomförbara i alla medlemsstater för att säkerställa konsumentskydd och finansiell stabilitet i gemenskapen och för att undvika snedvidringar av konkurrensen mellan medlemsstaterna. Om konsekvensanalysen visar att det inte är lämpligt med en sådan ökning och en sådan harmonisering bör kommissionen lägga fram lämpliga förslag inför Europaparlamentet och rådet.

(4) Samma täckningsnivå bör gälla för alla insättare, oberoende av om en medlemsstat har euron som valuta eller ej. Medlemsstater utanför euroområdet bör dock ha möjlighet att avrunda de konverterade beloppen, om det motsvarande skyddet för insättarna inte påverkas negativt.

(5) En rapport som kommissionen ska lägga fram för Europaparlamentet och rådet bör analysera alla relevanta frågor såsom kvittning och motfordringar, fastställande av bidrag till systemen, i vilken omfattning olika produkter och insättare täcks, hur effektivt det gränsöverskridande samarbetet är mellan insättningsgarantisystem samt kopplingen mellan insättningsgarantisystem och alternativa system för ersättning till insättare, såsom mekanismer för nödutbetalningar. Medlemsstaterna bör för den rapporten samla in de relevanta uppgifterna och på begäran överlämna dem till kommissionen.

(6) Vissa av medlemsstaterna har fastställt insättningsgarantisystem i enlighet med direktiv 94/19/EG som ger full täckning för vissa former av långsiktiga insättningar, såsom pensionsfordringar. Det är nödvändigt att respektera dessa rättigheter och de förväntningar som insättare i sådana system har.

⁽¹⁾ EUT C 314, 9.12.2008, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 18 december 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 26 februari 2009 och av den 5 mars 2009.

⁽³⁾ EGT L 135, 31.5.1994, s. 5.

- (7) Vissa medlemsstater har inrättat eller planerar att inrätta insättningsgarantisystem enligt direktiv 94/19/EG, vilka föreskriver full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon. Kommissionen bör senast den 31 december 2009 avgöra huruvida full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon bör behållas eller införas.
- (8) Detta direktiv bör inte påverka funktionen hos system som skyddar själva kreditinstitutet, och särskilt skyddar dess likviditet och solvens och sålunda garanterar ett skydd för insättarna som minst motsvarar det skydd som ett insättningsgarantisystem ger samt frivilliga system för ersättning till insättare, som inte har införts eller officiellt erkänts av en medlemsstat.
- (9) Medlemsstaterna bör uppmuntra insättningsgarantisystemen att överväga huruvida avtal ska ingås eller gällande avtal avseende deras respektive åtaganden ska förbättras.
- (10) Den nuvarande tidsfristen för utbetalningarna på tre månader, som kan förlängas till nio månader, är inte förenlig med behovet att bevara insättarnas förtroende och motsvarar inte deras behov. Tidsfristen för utbetalningar bör därför inskränkas till 20 arbetsdagar. Perioden bör förlängas endast under exceptionella omständigheter och efter godkännande av de behöriga myndigheterna. Kommissionen bör senast två år efter att detta direktiv har trätt i kraft lägga fram en rapport om utbetalningsförfarandenas effektivitet och tidsfrister för utbetalningar för Europaparlamentet och rådet, och utvärdera huruvida det skulle vara lämpligt att ytterligare minska tidsfristen till tio arbetsdagar.
- (11) Dessutom bör, i de fall där utbetalningen utlöses av ett beslut av de för beslutet behöriga myndigheterna, den nu gällande tidsfristen på 21 dagar för att fatta beslut minskas till fem arbetsdagar i syfte att inte förhindra en snabb utbetalning. De behöriga myndigheterna bör dock först ha förvissat sig om att kreditinstitutet har underlåtit att återbetala insättningar som har förfallit till betalning. Denna bedömning bör omfattas av de rättsliga eller administrativa förfarandena i medlemsstaterna.
- (12) Insättningar kan anses vara indisponibla då tidiga interventions- eller omorganisationsåtgärder inte varit framgångsrika. Detta bör inte hindra de behöriga myndigheterna från att genomföra ytterligare omstruktureringsinsatser under utbetalningsperioden.
- (13) Medlemsstaterna bör försöka säkerställa bankverksamhetens kontinuitet och bankernas tillgång till likvida medel, särskilt i tider av finansiell oro. Därför uppmuntras medlemsstaterna att så snart som möjligt vidta åtgärder för att säkerställa nödutbetalningar av lämpliga belopp efter ansökan från den berörde insättaren, inom högst tre dagar efter en sådan ansökan. Eftersom en minskning av den nuvarande utbetalningsfristen på tre månader kommer att få en positiv effekt på insättarnas förtroende och på hur finansmarknaderna fungerar, bör medlemsstaterna och deras insättningsgarantisystem säkerställa att utbetalningsfristen är så kort som möjligt.
- (14) Enligt direktiv 94/19/EG får medlemsstaterna begränsa täckningen till en specifik procentandel. Den valmöjligheten har visat sig underminera insättarnas förtroende och bör sålunda avskaffas.
- (15) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra direktiv 94/19/EG bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (16) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att anpassa täckningsnivån i enlighet med inflationen i Europeiska unionen på grundval av förändringar i det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av kommissionen. Eftersom den åtgärden har en allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar i direktiv 94/19/EG, måste den antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (17) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen harmoniseringen av täckningsnivån och tidsfristen för utbetalning, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och det därför, på grund av det stora antalet skilda regler i de olika medlemsstaternas rättssystem, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (18) Direktiv 94/19/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

(19) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning⁽¹⁾ uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv 94/19/EG

Direktiv 94/19/EG ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.3 i ska andra stycket ersättas med följande:

”De behöriga myndigheterna ska göra detta konstaterande så snart som möjligt och i varje fall senast fem arbetsdagar efter det att de först har blivit förvissade om att ett kreditinstitut inte har återbetalat insättningar som utgör vederbörligen styrkta och förfallna fordringar, eller”.

2. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. I de fall som avses i punkterna 1–4 ska medlemsstaterna säkerställa att insättningsgarantisystem samarbetar med varandra.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”6. Kommissionen ska se över tillämpningen av denna artikel minst vartannat år och om så är lämpligt föreslå förbättringar av den.”

3. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar ska vara minst 50 000 EUR i den händelse insättningarna blir indisponibla.

1a. Senast den 31 december 2010 ska medlemsstaterna se till att täckningen för varje insättares sammanlagda insättningar är fastställd till 100 000 EUR i den händelse insättningarna blir indisponibla.

Om kommissionen i den rapport som nämns i artikel 12 drar slutsatsen att en sådan höjning och en sådan harmonisering inte är lämplig och inte ekonomiskt genomförbar i alla medlemsstater för att säkerställa konsumentskydd och finansiell stabilitet i gemenskapen och för att undvika gränsöverskridande störningar mellan medlemsstaterna, ska kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram ett förslag till ändring av första stycket.

1b. Medlemsstater utanför euroområdet som omräknar de belopp i euro som anges i punkt 1 och 1a till sina nationella valutor ska säkerställa att de belopp i nationella valutor som faktiskt utbetalas till insättare motsvarar beloppen som fastställs i detta direktiv.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Punkt 1a ska inte hindra bibehållandet av bestämmelser som före den 1 januari 2008 erbjöd full täckning för vissa former av insättningar, i synnerhet av sociala skäl.”

c) Punkt 4 ska utgå.

d) Följande punkt ska läggas till:

”7. Kommissionen får justera de belopp som avses i punkterna 1 och 1a i enlighet med inflationen i Europeiska unionen på grundval av förändringar i det harmoniserade konsumentprisindex som offentliggörs av Europeiska kommissionen.

Denna åtgärd, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 7a.2.”

⁽¹⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

4. Följande artikel ska införas:

"Artikel 7a

1. Kommissionen ska biträdas av europeiska bankkommittén, inrättad genom kommissionens beslut 2004/10/EG (*).

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som ska tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (**), tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

(*) EUT L 3, 7.1.2004, s. 36.

(**) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23."

5. Artikel 9.1 ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska se till att kreditinstituten ger personer som redan har gjort eller avser att göra insättningar tillgång till den information som behövs för att avgöra vilket insättningsgarantisystem som institutet och dess filialer är anslutna till inom gemenskapen eller vilka andra alternativa åtgärder som har vidtagits enligt artikel 3.1 andra stycket eller enligt artikel 3.4. Insättarna ska informeras om insättningsgarantisystemets bestämmelser eller andra alternativa arrangemang som är tillämpliga, inklusive vilken täckning som insättningsgarantisystemet erbjuder när det gäller belopp och omfattning. När en insättning inte är garanterad av ett insättningsgarantisystem i enlighet med artikel 7.2, ska kreditinstitutet informera insättaren om detta. All information ska göras tillgänglig på ett lättförståeligt sätt.

På begäran ska information ges om villkoren för kompensation och de formaliteter som ska uppfyllas för att kompensationen ska utbetalas."

6. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Insättningsgarantisystem ska kunna betala ut vederbörligen styrkta fordringar som insättare gör gällande vad avser indisponibla insättningar inom 20 arbetsdagar från den dag då de behöriga myndigheterna gör ett konstaterande som avses i artikel 1.3 i eller den rättsliga myndigheten meddelar ett avgörande som avses i artikel 1.3 ii.

Denna tidsfrist inkluderar insamling och översändande av korrekta uppgifter om insättare och insättningar, vilka är nödvändiga för att kunna kontrollera fordringarna.

Under helt exceptionella omständigheter får ett insättningsgarantisystem hos den behöriga myndigheten ansöka om en förlängning av tidsfristen. En sådan förlängning får inte överskrida tio arbetsdagar.

Senast den 16 mars 2011 ska kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om utbetalningsförfarandenas effektivitet och tidsfrister för utbetalningar, och utvärdera huruvida det är möjligt att införa en minskning av den tidsfrist som nämns i första stycket till 10 arbetsdagar.

Medlemsstaterna ska se till att insättningsgarantisystemen regelbundet testar sina system och, om det är lämpligt, informeras om de behöriga myndigheterna upptäcker problem i ett kreditinstitut som kan förväntas leda till att ett insättningsgarantisystem måste tillämpas."

b) Punkt 2 ska utgå.

7. Artikel 12 ska ersättas med följande:

"Artikel 12

1. Kommissionen ska senast den 31 december 2009 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om

a) harmoniseringen av finansieringsmetoderna för insättningsgarantisystemen, och därvid i synnerhet behandla effekterna av avsaknaden av en sådan harmonisering i händelse av en gränsöverskridande kris när det gäller tillgången på medel för ersättningsutbetalningar för insättningar, sund konkurrens samt vinsterna med och kostnaderna för en sådan harmonisering,

b) lämpligheten av och bestämmelserna för att erbjuda full täckning för vissa tillfälligt ökade saldon,

c) möjliga modeller för införande av riskbaserade avgifter,

d) fördelarna med och kostnaderna för ett eventuellt införande av ett gemensamt insättningsgarantisystem inom gemenskapen,

- e) inverkan av olika lagstiftningar när det gäller kvittning, där en insättares tillgodohavanden balanseras mot dennes skulder, systemets effektivitet och eventuella snedvridningar, med hänsyn till gränsöverskridande likvidation,
- f) harmonisering av de produkter och insättare som täcks, inklusive små och medelstora företags och lokala myndigheters specifika behov,
- g) kopplingen mellan insättningsgarantisystem och alternativa tillvägagångssätt för att betala ersättning till insättare, såsom metoder för nödutbetalningar.

Vid behov ska kommissionen lägga fram förslag för att ändra detta direktiv.

2. Medlemsstaterna ska informera kommissionen och europeiska bankkommittén om de avser att ändra omfattningen av eller nivån på den täckning som garantin av insättningar ger och om eventuella svårigheter i samarbetet med andra medlemsstater.”

8. Bilaga III ska utgå.

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 30 juni 2009.

Med avvikelse från vad som sägs i första stycket ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är

nödvändiga för att följa artikel 1.3 led i andra stycket, artikel 7.1a och 7.3 samt artikel 10.1 i direktiv 94/19/EG, ändrat genom det här direktivet, senast den 31 december 2010.

När medlemsstaterna antar dessa bestämmelser ska de inkludera en hänvisning till detta direktiv eller bifoga en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 11 mars 2009.

På Europaparlamentets vägnar

H.-G. PÖTTERING

Ordförande

På rådets vägnar

A. VONDRA

Ordförande

Remissinstanser som haft möjlighet att yttra sig över promemorian Utkast till proposition om Ändring av täckningsbeloppet för insättningsgarantin

Prop. 2008/09:186
Bilaga 2

Sveriges riksbank, Finansinspektionen, Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet, Konsumentverket, Konkurrensverket, Svenska Bankföreningen, Finansbolagens Förening, Sparbankernas Riksförbund, Riksgäldskontoret, Svenska Fondhandlareföreningen, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Sveriges Konsumenter, Sveriges Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB och Regelrådet.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 29 april 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Husmark Pehrsson, Larsson, Erlandsson, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Adelson Liljeroth, Tolgfors

Föredragande: Statsrådet Borg

Regeringen beslutar proposition 2008/09:186 Ändring av täckningsbeloppet för insättningsgarantin

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
--------------------	--	---

Lag (1995:1571) om
insättningsgaranti

32009L0014